

מראי מקומות - ביצה

כה:

א. אורח ארעא קמ"ל

פרש"י, ולא משום איסור טריפה. והק' תוס', דבסמוך משמע שיש איסור בדבר, דקאמר נטיעה מקטע רגליהון דקצביא. ותי' דודאי ליכא איסור, דמשנשחטה הרי היא עומדת בחזקת היתר, מיהו אם נמצאת טריפה לאחר שאכל, נענש כשווגג ולא כאונס, שלא הי' לו למחר כ"כ. וביאר הקובץ שעורים (ס"ב) ע"פ הא דא"י בשבועות גבי אי שלא בשעת וסתה אנוס הוא, אלא בשעת וסתה, וכ' בשב שמעתתא, דאפי' נימא דוסתות דרבנן, מ"מ אנוס מיהא לא הויא, דלא שייך טענת מאי הו"ל למיעבד, כיון דמדרבנן אסור לו לשמש. וא"כ, י"ל דה"נ, כיון דמשום מידת דרך ארץ צריך להמתין, א"כ שוב אין כאן טענת אנוס.

ב. מפני מה נתנה תורה לישראל, וכו'

הק' המהרש"א, הא אמרי' בפ"ק דע"ז דהחזירה הקב"ה על כל האומות ולא קבלוה. ותי' דהו"ל להקב"ה לכפות עליהם הר כגיגית כדי שיקבלוה, וכה"ג אמרי' התם דהגוים טוענין על הקב"ה שאילו הי' כופה עליהם הר כגיגית היו מקבלים אותה.

ג. אין הסומא יוצא במקלו

פרש"י, דהוי דרך חול, ואיכא זילותא דיו"ט. ופי' המשנה

ברורה (תקכ"ב, ב) דזהו דרך חול וזלזול, כיון שאפשר לו לילך בלא מקל זה, ואינו נוטלו אלא לתקן ולישר פסיעותיו.

ד. אם רבים צריכים לו מותר

פי' השטמ"ק, דההיתר של רבים צריכים לו הוא משום מתוך דמתוך שרבים צריכים לו הו"ל צורך יו"ט, ומותר. וע' בבית יוסף (או"ח ש"א, יט), דדייק מדברי הטור שם דאף בשבת מותר, ותמה הבית יוסף בזה, מה יהי' ההיתר בשבת. וכ' שאין להביא רא"י מהא דאמימר בהמשך הגמ', שהי' בשבת, והיו מכתפים אותו, דמבואר ברש"י [וכן משמע בגמ'] דזה הי' בבית מדרש, והיו מכתפים אותו עד מקומם. וכ' דאולי ס"ל דיש כאן היתר של חי נושא את עצמו, ואף דאסור מדרבנן, אולם במקום שרבים צריכים לו התירו.

ה. שאני ילתא דבעיתא

פרש"י, ליפול. וכ' תוס' דאולי היא ג"כ הלכה לצורך רבים. אבל השטמ"ק הביא בשם הרא"ה דמותרת היתה משום דכיון דדרכה כן בחול, אפי' אין רבים צריכים לה מותר אם היא צריכה לכך (ולכאו' הוא ע"פ מש"כ השטמ"ק מקודם זה, דההיתר הוא מדין מתוך, וזה חשיב צורך יו"ט לילתא).